

තිත්වට ජාතකය

තවද එක්සමයෙක්හි මහනීය ගුණ මගිම සමාඟන් සම්බුද්ධ රජාත්තමයානන් වහන්සේ ධර්මමාතා පර්ජාවෙන් කෙලේළ දහන තිර්වාපනය කොට වෙවනෙය ජනයන් මනදාල පුරමින් ලකුල හිජුකුල පව්වෙහි ආර්ය ර්යාපථ විහරණයෙන් වාසය කරණයේක් මේ ජාතක ධර්මදේශනාව ගෙණහැර දක්වා වදාලුසේක. එසමයෙහි ප්‍රසිද්ධ දම්සහා මණ්ඩපයෙහි විසුද්ධ බුද්ධාසන පිරිවරා උන් හිස්සාකාම් හික්ෂුහු බලා ඇවැන්නි මේ දේවදත්ත ස්ථානයේ නම් ලත්තා නැති එකක. ඔහු සිත සංජාත උතුම් ගුණාලවයක් නැත්තෙය. එසේ සිටන් බුදුවනු කැමැත්තෙයේ. මූල් ලොවට පතල අපමණ ගුණ ඇති බුදුරජානන් වහන්සේගේ සපුන් වැද කෙලපුන්ම දැරිය, අජාසත් රජු හා සමග තිවන් මග වලකන්නාක් මෙන් බුදුන් විදීමට දුනුවායන් යෙදිය. අපාය මග එලිකරවන්නාක්මෙන් ගල් පෙරලිය. අධරම නමැති රජ පුද්කීණා කරන්නාක් මෙන් මදතු බුදුන් සිතා වචනා පුරවිටියෙහි හැරවුයේය. තමාගේ සිල්සෙනග හාන් කරන්නාක් මෙන් සංසහේද කළේය. යනාදින් සත්තුණයෙන් අස්ථීර වූ දේවදත්ත ස්ථානයාගේ තුරුණ පහළ කළාහුය. එබඟ දිවකනින් අසා ලොවට මතුවන වැඩ තිසා අසාධාරණ වූ බුද්ධීමහිමයෙන් ධර්මරාජාන්වූ සර්වයුදයන් වහන්සේ දම්සහා මණ්ඩපයට වැඩ පුදුප්තවූ බුද්ධාසන මස්තකයෙහි වැඩ තිද රත්ත ප්‍රතිමාවන් මෙන් තිශ්ලව උන් හිස්ස ගණය බලා එමඟා හිස්සනි මා එන්නාට පළමුවෙන් මෙහි කවර කුඩාවකින් යුක්තව උනුදයි විවාරා මෙනම කුඩාවකින් යුක්තව උනුමහයි අසා මහණෙනි මා තිසා අසාරවූ දේවදත්ත ස්ථානයෙහි ප්‍රතිරෝධම දන් මතු වද යයුයේ නොවෙයි. බේසත් කළක් මහත් වදයේදුයේ වේදයි වදාරා සංකේෂපව පැවති එපවත් විස්තරයෙන් අසනු කැමති ගණය විසින් ආරාධිත වූ සර්වයුදයන් වහන්සේ ඉක්තවත් දක්වා වදාල සේකි.

එ කෙසේද යත්

පෙර දොලාස් යොදුන් බරණැස් තුවර බුහ්මදත්ත නම් රජක්ෂු රාජු ශ්‍රී අනුහාව කරණ කළේහි වෙද වෙදාහ සමය සමයාග ශිල්ප ගාස්තුයෙහි තිශ්පත්තියට පැමිණ දිසාපාමොක් ආවාරියෙක් ඒ බරණැස වසන පන්සියයක් පමණ මානවකයන් ශිල්ප උගෙන්වනුයේ. එක් දිනයෙක සම්බාධු මේ ගුහවාසය මටත් ප්‍රාලිබේදය ශිජුයන්ගේ ශිල්ප ඉගැන්වීමටත් බාධාය, එබැවින් හිමවත් වනයට යෙමි සිතා එපවත් අතවැස්සන්ට කියා වල්හි කළයවා විසිමට තිසි තල සහල් තෙල් මී සකුරු වස්ත්‍රාහරණ නොහැරගෙන පිරිවර අතවැස්සන් හා සමග මහමග ගෙවා විවේක ජනාලය වූ ශිමාලයෙහි ජනමන නාන්දත්වනයක් මෙන් තොඩා එක් අරණා ප්‍රදේශයකට පැමිණ මග අසල්තැනෙක පන්සල කරවා විසිය. ඒ පන්සියයක් අතවැස්සේද පන්සල්කාට එතැනු විසුවාහුය, ඔවුන්ගේ නැයෙද තමන්ගේ උපකරණ ඔවුන්ට එවන්නාහුවෙති ඒ පන්සලට අසල්වූ පසල්දනවිවෙහි වසන ජනයේද ශිල්ප උගෙන්වා වසන්නාවූ ඒපන්සලට අසල්වූ පසල්දනවිවෙහි වසන ජනයේද ශිල්පුගැන්වා වසන්නාවූ ඒ ආවාරින්ගේ ගුණ කුඩා අසා ප්‍රසන්න වූ සිතින් අනනාපානාදිවූ උපකරණ එවන්නාහුය. තවද එයින් එක් මිනිසෙක් මෙයින් ආවාරියහට තිදුක් වේවායි කියා කිරී දෙනෙනු හා වසසකු එවිය. ඒ ඇදුරා වසන මැදුරට තුදුරු තැන්හි එක් තුරු සිදුරෙක දරුදෙදෙනාකු ගෞරුකවා ගේ දෙනෙක් වාසය කරන්නිය. ඒ වනයෙහ වසන උගුවූ සිංහ ව්‍යාසුයේද ව්‍යාසුවිගුහනොවී ඕහන උපස්ථානයට එති, නොමදහත්වද ලොවට මහත් මගිම දක්නට මෙත් බේසත්වූ අප මහබේසතානේ තිත්වූ ජන්මයෙහි ඉපද ඒ මානවකයන් හා කැටුව විස්වාසින්ට වසන්නාවූ ඒ ඇදුරුහු හදාරවන වෙදතුය විස්තරයෙන් දන විතු කටිකව තිත්තිර පණ්ඩිතවුසේක. ඉක්තිති අතවැසි මානවකයන් වෙදප්‍රමාණය නිමවා නිපුණ කරන්නාට පළමුකාට දිසා පාමොක් ආවාරිතෙම මරහු විසින් වසගගකරණලද්දේ විය. අතවැස්සේ ඔහුගේ ආදාහන කෘතා නිමවා වැල්ලෙන් වෙතත්‍යයක් කොට තිත්තුයෙන් ප්‍රාජාකාට විලාප කියා හඩති. බේසතානන් වහන්සේ අඩින කාරණ විවාරා මිතුයෙනි වෙදතුය තව විස්තර කොට වදරා නොනිමියේය. එසේ හෙයින් හඩමහයි මානවකයන් කි කළේහි එසේවුවහොත් නොප උගුවූ එ වේදතුය දන් කියවයි කි කළේහි ලොකෙක නෙතුවූ ඒ තිත්තිර පණ්ඩිතයන් වහන්සේ විශේෂවත්වූ මනුෂ්‍ය හාජාවෙන් ග්‍රන්ස්ප්ලාන නිශ්චේකාට පර්වත මස්තකයකින් ගගා ප්‍රාවාහයක් බානා පරිද්දෙන් වේදමන්ත්‍යාධාරණය කළ සේක. එසඳ මානවකයේ තුවුපහුව සිත් ඇතිව තිත්තිර පණ්ඩිතයන්ගේ සම්පූද්‍ය වේදමන්ත්‍ර ඉගැන්මට පටන්ගත්තාහුය. ඒ බේසතානේ දිසාපාමොක් තනතුරෙහි සිට ශිල්ප උගෙන්වනසේක. ඔහුද උන්වහන්සේට ඇදුරු නොවනතරම සෞදුරු පැහැසර රන්මැදිරියක් කරවා ප්‍රදා හැමද මනනද මහත්සත්කාර කෙරෙති තිත්තිර පණ්ඩිතයෙකු පන්සියයක් මානවකයන්ට ග්‍රන්ථ හදාරති උගුවූ කිරීති සේසාව බුද්ධාධකාලයක් මෙන් ලොව පතලේය. ප්‍රසිද්ධ සම්පත්ති හාරයෙන් හා සුරතරවර සුරපුරයක්සේ බලලන රජගහනුවර ගිරිසිඛර සුරන්ට බිජි දෙන පිණීස අවරුදුපතා කරණ මහපුදමෙන්

ඒකල සකල ජම්බුද්ධීපයෙහි වසන මිනිසුන් විසින් සන්තේර්මව මහත් උත්සවයට උද්‍යෝගය කරණ ලද ඒ උත්සව ක්‍රිඩාව නිසා තමන්ගේ මවිපියන් විසින් කියා එචුකල්හි ඒ බාහ්මණ මානවකයේ පන්සියයද පන්සලක් බෝසතානනුත් හොඳනට රක්ෂා කරණ පිණිස නියෝග කොට පණ්ඩිතයන් වැද අවසරගෙන ගියේය. ඒකල කළුගුරවින් සටකපට දූෂ්ථාපාපිඡ්ට මනුෂ්‍යයෙක් උදව්‍ය ව්‍යාපාරක් බැඳ තමා මූලාකොට මුවන් මැරිමට ඇත වැසු වල්කැලැවක් ඇදියේ වල්කැලැ පෙරව විත්ත විවේක විහාර තොනාදුන්මෙන් කරණාවෙන් තොරව මස්පලහා කණ අග්‍රීකපාලකයක් මෙන් හිසා පාත්‍රයක්ද ගුණකමාංස ගුප්තකොට තබන ගබඩාවක් බඳු බලරාවක්ද තුංකමල් සිත වංක බව දක්වන්නාක්මෙන් වංකතුයක් ඇති පිරිකරක්ද අපායට මානයට යෑම්පියක් බඳුවූ වාරය්ථියක්ද ගෙණා තමා මැරුද ගණනට එඩු බින්දු වැනි තිත්පෙලිං තුදුන් අදුන් දිවිසමක් ඒකාංගයෙහි කොට රැයිරපානයෙහි ලේ රැඳි රත්ව ශියාක්වැනි මහත් තඹ රවුලකින් හා වැහෙන ලේ බින්දුවට තිබු පිහිල්ලක්සේ දික්වූ දිල්වල්ලකින් යුත්ත සන්තාප වංචා තාපසවෙසකින් උපායෙන් සතුන්ට දුක්දෙනා අපායෙහි යමපල්ලකුමෙන් ඒ පන්සලට පැමිණියේය. ඔහු දක ගොදෙන්ද සොයායන ගොදුරු තබා දායාබර සබා තාපසයෙකැයි තොබා ගොස් ඔහු කෙරහි හක්තියෙන් බත්පිස කවයි සහල් ආදිය දක්වා දී ගොදුරු පිණිස ශියාය. ඒ තාපසයාද එදා උදැසන බත්පිස හැමකලම සංගහකලාඩු ජනයන්ට නිගුහකරණ දුර්ජනගුණය අවබෝධ කරන්නාක් මෙන් ඒ ගෝධෙනුවගේ දරු දෙදෙනා මරා මස්පසයෙන් බස් අනුහව කොට දහවල් මැදිරියෙහි උන් ලොවට කළුයාණ මිතුවූ කුළුයට පත් මණ්ඩුවූ සද්ධර්මයට ඒකවිෂ්තු මෙත්තියට පාත්‍රවූ වාරිතුයෙන් ජන්මණ්ඩුවූ සද්ධර්මයට ඒකවිෂ්තු මෙත්තියට පාත්‍රවූ වාරිතුයෙන් පැවිතුවූ පක්ෂපතුයෙන් විවිතුවූ තිත්තිර පණ්ඩිතයන්වහන්සේ ඒ තාපසතෙම තමාගේ පුරුව වෙටරය හා සමග එලියටගෙණ වනදේවතාවන් හා සමග හඩවහඩවා ඒ වෙනෙහි සිංහව්‍යාසුයෙන් හා සමග විශේෂ ගොට අත වැස්සන් හා සමග දුකට පමුණුවා තුමුගේ අකුගල් හා සමග ගිණිද්ල්වා කුසල් මුල් හා සමග එලහාවිර රිවිව හා සමග අනුහව කොට එස්සේ වස්සාද මරා කා නැවත දරුවන් මැරුද බැවි තොදුන කිරිදෙන පිණිස පැමිණි දෙනද මරා හවස මස් අනුහවකොට පරලොව යාත්‍රාවට ගමන් ගතවන්නාසේ පන්සලින් නික්ම ගස්මුලෙකහෙව වස්සාගේ හා දෙන්නාගේ බැගැපත් හඩසේ ප්‍රධාවනි නාදෝයේ ගොරව ගොරවා තිද්‍යන්ට පටන්ගත. ගොදෙන් ගොදුරු බිමන් අවුත් දරුවන් දෙදෙනා තොදුක බලා ඇවිදිනිය. එසේ තමා ලග්නා බිලෙන් පාටා ඇවිදිනා ඒ ගෝදෙන දැක වන දේවතාවෙක් විසිනුරු අතුරෙකින් පෙණී මනහර සොදුරුවන් දිව්‍යරුපයෙන් සිට මියුරු තෙපුලින් කපාකරනුයේ එම්බල තොප විසින් යමෙක්හට අදින් ආභාර සපයාදී මහත් සත්කාර කරණ ලදද කුරුවූ ඒ චෝරුපුරුෂතෙම තොපගේ දරුදෙදෙනා මරා කා තෙල තුරුමුලෙහෙව නිදින්නේය. දුන් තොප ගොසින් දිලින් බැහැ එයින් ඒවිනක්යට පමුණුවට ප්‍රාණවධ කැමති ඔහු ඒවත්වීම තොපට තොකැමැතිවෙයි කිවෙය. එබසට ගෝදෙන දේවතාවට කියන්නී එම්බල දිව්‍යපුතුය මේ කුලපුතුතෙම බාලපුතුයන් වඩානා දාසි සත්තියකගේ මලමුතුයෙන් රුදුනු වස්තුයක් මෙන් අපවිතුවූ වාරිතු ඇති රෝදුවූ එක් වැදිපුතුයෙක දූෂ්ථාකර්මයෙන් කිහින්වූ මොහුගේ ගාතුයෙහිද මොලොක් තැනක් තොදුන්නෙම් එයින් බැහැ මරන්ට තොකැමැතිවෙයි. එබසට ගෝදෙන දේවතාවට කියන්නී එම්බල දිව්‍යපුතුය මේ බුලපුතුතෙම බාලපුතුයන් වඩානා දාසි සත්තියකගේ මලමුතුයෙන් රුදුනු වස්තුයක් මෙන් අපවිතුවූ වාරිතු ඇති රෝදුවූ එක් වැදිපුතුයෙක දූෂ්ථාකර්මයෙන් කිහින්වූ මොහුගේ ගාතුයෙහිද මොලොක් තැනක් තොදුන්නෙම් එයින් බැහැ මරන්ට තොකැමැතිවෙයි. එබසට ගෝදෙන දේවතාවට කියන්නී එම්බල දිව්‍යපුතුය මේ බුලපුතුතෙම බාලපුතුයන් වඩානා දාසි සත්තියකගේ මලමුතුයෙන් රුදුනු වස්තුයක් මෙන් ආකෘතයෙවද නිරන්තරයෙන් ගොදුරු සොයා යන පක්ෂයෙක මෙන් විපක්ෂව සියල්ලවුන්ගෙන් සිරුරම දක්නා සුළුවේද එබදු දුර්ජනයාට වස්තුසාගර පරියයන්ත නගර නිගම ග්‍රාම රමණිය සමස්ත සම්පත්ති සම්භාර සම්ලංකාත සකල පාලීවි මණ්ඩලය සත්කාර පුරුවාංගමකාට දුන්නේ විනමුත් එස්සේ ඔහුගේ සිත්ත තොදුකේකුයයි මෙසේ රැක් දෙවියාට කියා ගෝදෙන ඒ තුවසා නිසා හයින් අන්තැන්හි ගියකල්හි බෝසතානන්ගේ මෙත්ති මහිමයෙන් මිතුව වෙනෙහි වසන සිංහ ව්‍යාසුයන් දෙදෙනා අතුරෙන් සිංහරාජතෙම කියනුයේ එම්බා ව්‍යාසුරජය ධර්මධර්ම විහාරය දේශනයුනයෙන් ප්‍රතිමණ්ඩි ප්‍රගත් තිත්තිර පණ්ඩිතයන් වහන්සේ දුන් සත්ත්වදවසක් තුදුවුම්හ. තොපගොස් ඒ ගුණවත්පුගේ පවත් දුන් එවයි ව්‍යාසුරාජයා ගමන් කරවිය. එස්සේ ගෝදෙන ශිය වේලෙහිම ගොස් මිනිස් බැඳින් රුදන පවුකදක් මෙන් නිදාන ජ්‍යුවූ ඒ තාපසයාගේ විපත්ති ලතාවෙහි හටත් විවිතාකර පතුයෙන් ප්‍රතිමණ්ඩි ප්‍රගත් තිත්තිර පණ්ඩිතයන්ද පැතිරගිය ඔහුගේ කර්මරාජීයසේ විසිරගිය දෙනෙගේ හා වස්සාගේ ඇත් රාජියද ගුණෙන් සිස්වූ මහතාපසයාගේ සිතුසේ බෝසත්ත්ගෙන් සිස්වූ මැදිරිය දැක මේ පාපිඡ්ටයාගේ දූෂ්ථාකර්මයෙනැයි රුළුවට පයින් ඇතා පිබිදිය ඒ තාපස නැගිසිට තමාගේ බෝසත්ත් මරා රැස්ක්ල අකුගල කර්මය දාජ්ට් ධර්මවෙදා මුර්තිමත්ව පෙණුනාක් මෙන් හයාංකාරව සිටි ව්‍යාසුයා දැක හයින් තැතිගත්තේය. එසා ව්‍යාසුතෙම මේ සත්වයින් මරා කැවේ තො වේදියි ව්‍යාසුරාජයා මෙන්හට පෙරවු කොටගෙණ ගියේය. ඔහු ඉදිරිකාට එන ව්‍යාසුරාජයාට

කරාකරන්නාවූ සිංහරාජතේම රාජුමූලයට තොපැමිණී පුරණ වන්ද්‍යා මෙන් සම්පූරණ වූ පුරවගාතුයන් ඇති හෙයින් සුබාභුතම්වූ එමඟා ව්‍යාසුර්ජ්‍රුවෙනි ඉතා සිසු වූ මනුෂ්‍යයෙකු කැඳවා ගෙන මෙතැන්හි ආයෝග ක්‍රියාව්‍යිය කිසි කරමාන්ත රහිත මේ වනාන්තරයෙහි වසන තොපට මනුෂ්‍යන්ගේන් කටර ප්‍රයෝග්‍යනෙක්ද එබැවින් මොහුගෙන් සිද්ධවන යම් ප්‍රයෝගනෙයක් ඇදේද ඔහුට නෙවලහා කියවයි කියේය. එබසට ව්‍යාසු රජගෙම එමඟා සිංහරාජ සත්තුණු රන්නයට නිධාන වෙදතුයට උපදේශවූ සද්ධර්මයට අසාධාරවූ තොපට කළුණානු මිතුවූ යම් තිත්තිර පණ්ඩිත කෙනෙක් ඇදේද ඔහුට පැමිණියාවූ වධය අධමවූ මේ අසත්පුරුෂයා විසින් කළ පාපකර්මයෙන් ඇසුවාවූ මම මොහුගෙන් පැමිණියායයි සිතමි. ඒ එසේම සකල ජන්දකින්නර මධුර ලාබයෙන් මනෝහරවූ ඒ තිත්තිර පණ්ඩිතයන්ගේ මේ වනාන්තරයෙහි දන් ජීවත්ව ඉන්නාභු තොවෙනි කියේය. එබසට සිංහරාජතේම විවාරණුයේ එඟා ව්‍යාසුය තා විසින් අසන ලද මේ පුරුෂයාගේ ජීවිකාවරතිය තිසා ප්‍රවෘත්ති වූ කර්මයේ නම් කටරහුද පාපනීවරණ කාරනාවූ ගුමණ වේසයෙන් සිටිනා මේ මානවකයා කටර ප්‍රතිඵාචක්ගෙනු තිත්තිර පණ්ඩිතයන්ගේ විනාශයට මොහු සැකකරන්නෙහිදිය විවාලේය. එකල සියල්ල ප්‍රකාශ කොට කියන්නාභු ව්‍යාසුතේම කියන්නේ මනෝහර රැපහාර විහාරබල පරාමුණයෙන් මාගරාජන්වූ එඟා සිංහර්ජ්‍රුවන්ස මේ පුරුෂ තෙම කළක කළුගුරට වසනකල කපට වෙළුන්ගේ බ්ලුපොදු ඉසින් උසුලා බඩු වැඩිම පිණිස ගම්නි ගම ඇවිද දාසයකුමෙන් වාසය කළේය. කාලෙක තුලාකුට මානකුට ක්‍රිජාපනාදී වාටුකියාවෙන් වෙළදාම් කළේය. කළෙසා කණුගසා වේවැලැබැද ජීවියායුතුවූ දුරගමාරගයෙහි සඟා මාගයෙකු මෙන් සංවාරයද කළේය. කළෙක මුළු මුළුව නටා ඇවිදිනා නාං නාටකයන් හා කැටුව වැටුප් තිසා යටත්ව ඇවිද්දේය. කළෙක තිරය ගිණී දැන් දැසුලීමට පෙරනිමිත්ත පානාක්මෙන් වරදල් වැදේදන් හා වල්වැද දැන් ඉසුලිය. කළෙක සිරුරෙහි අගුරු ගුරු තවරකර දොරින් දොර මුගුරු සරඩපෑ අගුරු තරවෙසින් ඇවිද්දේය. කළෙක විකිණීමස් පිණිස හිතිනි වල්වැද තොමද මලිනි ලිහිණියන් බඳා දිලිං වැදිවෙසින් ඇවිද්දේය. කළෙක වී මැනැදීමෙන්ගෙන දිව්‍යපත්වන්වා කොටඳුව රක්ෂා කළේය. කළෙක අන්තර්ථයට හැරි දොරසේ බෙදු දුකෙකල ඇවිදිනා බුරුතියන්ට පැහැදු පසසැටු ගෙණුදී ඇවිද්දේය. කළෙක දිවසැපතට පැමිණ මැඩියන් අණුකළෙක රුපුන්ට අපරාධකෙරන් අත්ථා කපාහළ නරන්කරා සෞරමුදුම් යෝගස් කුඩා ආර්ථකයන් කෙරෙහි පැවිච්ච උතු බත් වළදා දන් දවා ඇවිද්දේය. මොහු විසින් ජීවිකාවත්තිය තිසා කරණලද මේ යපෝක්ත අනාවාර ප්‍රවත්තිය ඇසුහෙයින්ද වත්තයෙහි කෙළඳ ජට්ටාවෙන් අවුල්වූ මොහුගේ ජට්ටා අතුරෙහි කින්නර පණ්ඩිතයන්ගේ පක්ෂ පත්‍රයන් දුටු හෙයින්ද ලොවට වධනිංසා තොව බැවින්ද මරන්ට තුපුදුපුදු දෙන හා දරුවන් මරාකුහෙයින්ද, තිත්තිර පණ්ඩිතයන්ගේ වධයට දන් මොහුම සැකකෙලෙමිය කියේය. එකල්හි සිංහරාජතේම කොපුයේ හයාලන කුඩාපත්සේ හයානක තියුණු නඩ පන්තින් නික්මවා සඟද කොල තෝ අපගේ තිත්තිර පණ්ඩිතයන් මැරැයෙහිදිය විවාලේය. එකල්හි ජරාමරණ හැරයා තොහැකි කුරුවූ සිංහ ව්‍යාසු දෙදෙනාගේ අතුරෙහි සිට හෙයින් අනිකක් කිය තොහැකිලියක් වමාරණ මත්ස්‍යයෙකුමෙන් මහත් උත්සහයෙන් ස්වාමිනි සැබුයයි කියේය. එබස් අසා සාධාරණ සිංහරාජතේම තොමරා හරණ අහිප්‍රාය විය ව්‍යාසුතේම තොමරා හරණ අතිදුෂ්‍යයාගේ ජීවත්වීම ලොවට ඉඩ්ටොවන්නෙයයි කියා ධර්මනැමැති ගිරුරයෙහි මට ගන්නාවූ ප්‍රංචිරිකයක්සේ කුරුවූ ඒ පුරුෂයා වෙළදාවාර්යයකු සැත්කම් කරන්නාක්මෙන් දැනින් පැහැර පලා ඒ වෙනෙහි සත්වයන්ට සාන්ති කොට අපායට යන්නාවූ ප්‍රාණයට පසුගමන්කරන්නාක්මෙන් පතිතවූ ඔහුගේ මාත්‍රදේහය දක මේ පරිහවකටයුතු දේශී පුරුෂතේම අනුහව තොකටයුතු එකෙකැයි ඔහුගේ මාදදේහයන් ප්‍රායයේ හෙළන්නාක්මෙන් තුම්බිදාරණයකාට එහිබා පස්වසාලමින් වනදේවතාවන් අස්වසාලය. ඉක්තිනි උත්සව ස්ථිබාවට ගිය පන්සියයක් මානවකයේ පන්සලට පැමිණ බෝසානන් තොදුක අනේ අපගේ පණ්ඩිතයානන් වහන්සේ කොයිවැඩි සේක්දිය තැනින්තැන වැටි පෙරලි ගිතින්ගත් වැළැලෙන් අතින් ගත් කුසින් ඉසින්ගත් පරණලින් නෙතින්ගත් කදුලෙන් සිතින්ගත් සේක්දින් ඒ පන්සල හාන්පසින්බලා නැවත පන්සලට වැද ගාන්ධර්වයන්ගේ ගිතිකා මෙන් මනෝහර ශකුයන්ගේ සහාමන්විපයමෙන් පළමු පණ්ඩිතයන්ගේ මධුරා ලාපයෙන් ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ මෙපන්සල දන් තිරිදුන් හැරගිය කදුවරමෙන් නිශ්චිතවූයේ. පෙරමානිකා රත්නයෙන් ඒකාලෝක්වූ වෙළුල්ල පර්වත ග්‍යාවසේ බලන මේ රත්මැදිරිය දන් ඇදිරියක්සේ තිබුයේය. පෙර වෙද සැදැරීමෙන් එක කේලාහලවූ මේ ආගුමය දන් රු සූම්භුද්ධක්සේ නිශ්චිත විය, සද්ධර්මප්‍රදීපය තිවුනු තියාය වෙදනුය මුදුප්‍රාල තියාව, සූගත් මාර්ය වැසු තිසාය, අපායට දොර හැන්තියාය, ගුරු ප්‍රදේශ විනාසවූ තිසාය, මෙබද පණ්ඩිත කෙනෙකුන් කටර කළෙක දැකිමෝද මෙවැනි වවනමාතයක් කටර කළෙක ලබමෝද, මෙබද ගාස්ත්‍රාජ්‍යයක් කටර කළෙක අසමෝද, මේ මහතානන්ගේ මධුර ගැබුදයෙහි බැදිලින් මේ වෙනෙහි පක්ෂිතයෙන් මිතුවිස්ස තිත්තිරියෝදී සහන්වයේ මත් කෙසන්ද මූන් වහන්සේගේ මෙති මහිමයෙන් මිතුවිස්ස තිත්තිරියෝදී සහන්වයේදී සහන්වයේ මත් කෙසන්ද මූන් වහන්සේගේ සද්ධර්ම ගංගාවෙහි ගිලි සැනුපූනු වනදේවතාවේ මතුකෙසේ සැනුසේදේද, යනාදීන් මෙසේ වෙනවෙනම විලාපකියා ඇඩ්මෙන් යුගාන්තව වාත ප්‍රහාත සමුද්‍යයාගේ තරග සේක්ඡ්‍යසේ ඒ සියලු මහවනය එකකේලාහලකාට ඒ පන්සියයක් බුහාමණ මානවකයේ තමන්ගේ වාසස්ථානවලට ගියාගුය. මෙසේ

කෙත්දයෙන් ප්‍රමත්තවූ දහමි අවශක්තවූ දේවදත්ත ස්ථිරිතම පෙරත් වධයුයුදේම වේදයි මේ ජාතක ධරුමදේශනාව පූර්වාපර සන්ධි ගලපා නැවතත් විපුද්ධ විදාචිත ඉණයෙන් ප්‍රගස්ත ලොකෙක නායක සාන්ති ප්‍රධායක ශාක්‍යංකුලතිලක ශාස්තාවූ තිලෝගුරු සම්බූද්ධ රාජෝත්තමයානන් වහන්සේ එම්බා මහණෙනි එකල කාපස වේසයට පැමිණ ප්‍රාණවධකලාවූ අධම පුරුෂනම් මෙකල මේ ශාසනයට පැමිණ මහණදම් තබා අකුසල් කරන්නාවූ දේවදත්ත ස්ථිරිතයන් වන්නේය. එකල කාපසයා කෙරෙහි හයින් පලාහැර අන්තැන්හි සිය ගොඩබුව නම් මෙකල මේ ගොතම ගෞනුයෙහි ඉපද සසර හයින් ගිහිගෙය හැර ශාසනයෙහි මහණවූ කිසාගේතම් ස්ථිරිතවන්නේය. එකල ඒ තවුසා නසා මිතුරුගුණ මහිම දක්වූ ව්‍යාපුරාපයා නම් මෙකල මේ කෙලෙපුන් නසා සාද්ධීමහිම දක්වූ මොද්ගලුෂාන ස්ථිරිත වන්නේය. එකල ඒ වෙනෙහි සියල් මෙයන්ට උතුම්වූ සිංහරජ්පරුවේ නම් මෙකල මේ ශාසනයෙහි සියලු තුවනැත්තන්ට උතුම්වූ ගාරිපතු ස්ථිරිත වන්නේය. එකල ඒ වෙනෙහි සියල් මෙයන්ට උතුම්වූ සිංහරජ්පරුවේ නම් මෙකල මේ ශාසනයෙහි සියලු තුවනැත්තන්ට උතුම්වූ සිංහරජ්පරුවේ නම් මෙකල මේ ශාසනයෙහි සියලු තුවනැත්තන්ට උතුම්වූ ගාරිපතුස්ථිරිත වන්නේය. එකල ගිල්පයෙන් අගතැන්පත් දිසාපාමොක් ආවාරයනම් මෙකල සියල් ඔතාංගයෙන් අගතැන්පත් මහාකාශුප ස්ථිරිත වන්නේය. එකල පන්සියක් කුලපුතුයන්ට වෛද්‍යයෙන් අනුශාසනාකාට අඡරාමර වූ අමාත්‍යමහා නිර්චාණයට පමුණුවන්නාවූ බුද්ධි මම්මවේදයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාලසෙක්.